

КОМЕНТАРІ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
до діючої Концепції екологічної освіти України
(рішення Колегії Міністерства освіти і науки України від 20.12.2001 №13/6-19)

оригінал	зміни
Передмова	
Абзац 2 Шлях до високої екологічної культури лежить через ефективну екологічну освіту	Абзац 2 Викласти в такій редакції: Шлях до високої екологічної культури лежить через ефективну екологічну освіту, просвіту і виховання
Абзац 6 Екологічна освіта, як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на формування екологічної культури, як складової системи національного і громадського виховання всіх верств населення України (у тому числі через екологічне просвітництво за допомогою громадських екологічних організацій, екологізацію навчальних дисциплін та програм підготовки, а також на професійну екологічну підготовку через базову екологічну освіту	Абзац 6 Викласти в такій редакції: Екологічна освіта, як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на формування екологічної культури та екологічних компетентностей різного рівня, як складової системи національного і громадянського виховання всіх верств населення України ...далі по тексту
Абзац 7 Вирішення цих питань має забезпечити формування цілісного екологічного знання й мислення, необхідних для прийняття екологічно-обґрунтованих народногосподарських рішень на рівні підприємств, галузей, регіонів, країни загалом....	Абзац 7 Викласти в такій редакції: Вирішення цих питань має забезпечити формування цілісного екологічного знання й мислення, ціннісного ставлення до природи та довкілля необхідних для прийняття екологічно-обґрунтованих рішень в різних галузях приватного та державного сектору України на рівні підприємств, галузей, громад та регіонів, країни загалом
	Абзац 13 необхідно повністю оновити, відповідно до існуючої нормативно-правової бази
	Додати окремим абзацом За можливості відмітити найважливіші сучасні екологічні проблеми та виклики на загальносвітовому та національному рівні. Мається на увазі проблеми зміни клімату, перехід до «зеленої економіки», енергетичні проблеми, відновлювані джерела енергії, парникові гази тощо (на розсуд фахівців). Стосовно національних проблем – обов'язково означити поняття

	« <i>екоцид</i> », як нове масштабне (світового рівня) явище XXI століття, яке з'явилося на території України, внаслідок збройної агресії росії, яке за обсягами перевищує наслідки аварії на ЧАЕС. Дане явище, в різних масштабах, вплинуло на всі екосистеми нашої країни і подолання його наслідків займе значний час
Стаття. 1. Мета і завдання екологічної освіти	
Абзац 5 Основною метою екологічної освіти з формування екологічної культури окремих осіб і суспільства в цілому, формування ...	Абзац 5 Викласти в такій редакції: Основною метою екологічної освіти з формування екологічної культури окремих осіб і суспільства в цілому, формування свідомої позиції щодо проблем довкілля, виховання розуміння сучасних екологічних проблем держави і світу в зв'язку повномасштабним вторгненням росії до України, усвідомлення їх важливості, актуальності і універсальності (зв'язку локальних екологічних проблем з регіональними і глобальними), фундаментальних екологічних знань ...далі по тексту
Абзац 14. Підготовка фахівців-екологів для різних галузей народного господарства, в тому числі: для освітньої галузі - вчителів, викладачів; для державних органів управління в галузі охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування, а також громадських екологічних організацій.	Абзац 14. Викласти в такій реакції Підготовка фахівців-екологів для приватного та державного сектору економіки України відповідно до потреб регіону та держави, в тому числі: для освітньої галузі - вчителів, викладачів, педагогічних працівників закладів позашкільної освіти; для державних органів управління в галузі охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування; для різних галузей промисловості, сільського, лісного та водного господарства, транспорту, енергетики тощо.
Стаття 2. Стратегічні напрямки і тактичні завдання розвитку екологічної освіти	
Абзац 1 Основними стратегічними напрямками розвитку екологічної освіти є: розробка наукових основ неперервної екологічної освіти на основі Національної доктрини розвитку освіти у XXI столітті, здобутків української та зарубіжної педагогічної практики за участю Академії педагогічних наук України, провідних вчених і практиків	Доповнити Основними стратегічними напрямками розвитку екологічної освіти є: розробка наукових основ неперервної екологічної освіти на основі Національної доктрини розвитку освіти у XXI столітті, здобутків української та зарубіжної педагогічної практики за участю Академії педагогічних наук України, провідних вчених і практиків освітньої галузі, Міністерства екології та природних ресурсів

освітньої галузі, Міністерства екології та природних ресурсів України, громадських екологічних організацій;	України, Міністерства освіти і науки України, Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді, громадських екологічних організацій.
Абзац 3. формування поколінь з новою екологічною культурою, новим	Доповнити формування поколінь з новою екологічною культурою, новим екологічним світоглядом на принципах гуманізму, екологізації мислення, міждисциплінарної інтеграції, історизму та системності з метою збереження і відновлення природи України, приділивши особливу увагу розмінованим деокупованим територіям України
Абзац 6 підготовка, підвищення кваліфікації й перепідготовка викладачів екологічних дисциплін	Доповнити підготовка, підвищення кваліфікації й перепідготовка викладачів, вчителів екологічних дисциплін, керівників творчих учнівських об'єднань профільних еколого-натуралістичних закладів позашкільної освіти... ...далі по тексту
Абзац 7. розробка й видання якісної навчальної літератури з екології (підручників, посібників, довідників, словників, методичних розробок) для шкіл, ПТУ, коледжів, технікумів і вищих навчальних закладів, розробка й видання екологічної літератури для дітей дошкільного віку;	Викласти в такій редакції розробка й видання якісної навчальної літератури з екології (підручників, посібників, довідників, словників, методичних розробок тощо) для закладів загальної середньої, професійно-технічної, позашкільної та вищої освіти, розробка й видання екологічної літератури для дітей дошкільного віку; створення і наповнення порталу сучасними електронним виданнями у галузі екологічної освіти
Абзац 8. розробка екологічних радіо- і телепрограм, підготовка й організація систематичних показів по телебаченню навчальних, наукових і науково-популярних екологічних фільмів;	Замінити на: - розробка екологічних телепрограм, освітніх каналів в соціальних мережах, навчальних мобільних додатків, екологічних медіа-ресурсів про екоцид країни-агресора, створення екологічних розділів на освітніх сайтах, створення в закладах освіти екологічної відеотеки, підготовка й організація систематичних показів по телебаченню та в рамках місцевих відеолекторіїв навчальних, наукових і науково-популярних екологічних документальних та художніх фільмів; - розробка електронних навчальних ресурсів з екологічної тематики, навчальних програм з екологічного виховання для дистанційного навчання, вебінарів, відеоуроків та інтерактивних платформ, - розробка віртуальних екскурсій до

	природних об'єктів, музеїв природознавства та інших місць, пов'язаних з екологією, - розробка інтерактивних онлайн-уроків з екологічної тематики; - створення віртуальних лабораторій, що дозволить проводити експерименти та спостерігати за природними явищами без прямого контакту з матеріалами
Абзац 9. залучення громадських екологічних організацій, просвітницьких товариств до поширення екологічних знань та елементів екологічної культури серед широких верств населення;	Замінити на: використання ресурсів закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку для поширення екологічних знань та елементів екологічної культури серед широких верств населення; залучення громадських екологічних організацій, просвітницьких товариств до поширення екологічних знань.
Після абзацу 11 (в кінці розділу)	Доповнити: Абзац 12. Збереження закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку, як провайдерів екологічної освіти в Україні
Стаття. 3. Зміст та структура формальної і неформальної екологічної освіти	
Абзац 1. Зміст екологічної освіти повинен бути спрямований на формування особистості з екологічною світоглядною установкою на....	Додати Зміст екологічної освіти повинен бути спрямований на формування особистості з екологічною світоглядною установкою на збереження та відновлення природи України..... далі по тексту
Абзац 3. на таких принципах: системність, систематичність і безперервність	Додати на таких принципах: системність, систематичність, безперервність та безбар'єрність ...
Абзац 12 біосферу та її структурні одиниці, екосистеми, їх біотичну структуру, генетичні типи, принципи класифікації;.....	Додати до абзацу вплив наслідків воєнних дій на природу та довкілля.
	Додати Після 16 абзацу додати окремий абзац Позашкільна екологічна освіти забезпечує системність, систематичність, безперервність та безбар'єрність екологічної освіти для дітей, молоді та дорослих.
Стаття 4. Дошкільна екологічна освіта	
Абзац 15. Екологічне просвітництво серед батьків в системі дошкільної освіти є першочерговим завданням.	Доповнити Екологічне просвітництво серед батьків в системі дошкільної освіти є першочерговим завданням. Має бути реалізовано через цикли лекцій та/або роботу екологічних шкіл/гуртків при ЗПО еколого-натуралістичного профілю.

5. Загальна середня екологічна освіта	
Абзац 16 Поряд з екологізацією змісту освіти на цьому етапі рекомендується запровадження окремих курсів екологічного спрямування за вибором.	Викласти в такій редакції: Поряд з екологізацією змісту освіти на цьому етапі рекомендується запровадження окремих курсів екологічного спрямування за вибором та /або залучення до роботи у творчих учнівських об'єднаннях системи закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку.
Абзац 22 організація безпосередньої практичної діяльності у довкіллі (екскурсії, практики, практикуми, експедиції) по його охороні та поліпшенню під час навчальної та суспільно корисної праці;	Доповнити організація безпосередньої практичної діяльності у довкіллі (екскурсії, практики, практикуми, експедиції, робота на НДЗД, в теплицях та лабораторіях) по його охороні та поліпшенню під час навчальної та суспільно корисної праці, в тому числі на базі ЗПО еколого-натуралістичного напрямку;
Доповнити в кінці абзацу 24	В програмах екологічної освіти передбачити практичні заняття на місцевості, здобуття навичок у практичному розв'язанні екстремальних екологічних ситуацій, розвиток усвідомлення реальності екологічної кризи і шляхів її подолання.
Абзац 27 розкриття наукових основ народногосподарських проблем (раціонального використання природних ресурсів, захист довкілля від забруднення, збереження еталонів природи), формування знань про позитивні етнекологічні особливості господарювання, основні поняття сталого розвитку;	Змінити на розкриття наукових основ проблем в галузі приватного та державного сектору економіки України Далі по тексту
Абзац 32 На цьому рівні доцільно ввести іспит з основ екологічних знань.	Доповнити в кінці : Або практичні екологічні табори (експедиції) у природі на базі ЗПО еколого-натуралістичного напрямку, заповідників, парків та ін.
5. Загальна середня екологічна освіта	Після статті 5. Додати окремою статтею «Позашкільна екологічна освіта», виокремивши із статті 5 «Загальна середня екологічна освіта», як самостійну ланку неперервної екологічної освіти. Стаття 6. Позашкільна екологічна освіта
	Стаття 6. Позашкільна екологічна освіта Позашкільна екологічна освіта та виховання, як невід'ємна інтегральна форма «екологізації» навчально-виховного процесу в системі «заклад дошкільної освіти – заклад загальної середньої освіти – заклад професійної (професійно-технічної) освіти – заклад передвищої освіти –

заклад позашкільної освіти – сімейне екологічне виховання», спрямована на забезпечення державної політики у сфері забезпечення потреб особистості у творчій самореалізації, поглиблення і розширення базового рівня екологічної освіти та формування екологічної культури дітей та молоді;

підготовку до активної професійної та громадської діяльності.

Позашкільна екологічна освіта та виховання, завдяки своїй мобільності, здатності оперативно реагувати на запити держави та суспільства в системі екологічної освіти, запроваджувати різнопланові програми творчих об'єднань для різновікових категорій дітей та молоді, враховуючи наскрізну форму екологічної освіти в НУШ, здатна відігравати компенсаторну роль в системі отримання як базової екологічної освіти так і поглибленого вивчення окремих її розділів та отримання певних компетентностей, первинних професійних навичок та досвіду громадської діяльності через залучення до дитячого екологічного руху, участі в проектній діяльності тощо.

Вона здійснюється профільними закладами позашкільної освіти, а за наявності відповідної матеріально технічно-бази, кадрового забезпечення, іншими типами закладів позашкільної освіти; творчими дитячими та молодіжними об'єднаннями у тому числі в позашкільних підрозділах ЗЗСО, філіях ЗПО при ЗЗСО, молодіжними та дитячими громадськими організаціями при закладах освіти, позаурочний час через позакласну роботу тощо.

Завдання їх:

виховання потреб спілкування з природою і безпосередня участь в її охороні;

сприяння національно-патріотичному вихованню дітей та молоді через усвідомлення екологічних проблем та викликів, які стоять перед країною та своєю громадою, базуючись на глибинних традиціях природокористування українського народу, формування національної екологічної свідомості;

залучення до дослідницької природоохоронної роботи;

розвиток екологічного волонтерського

руху серед учнівської молоді та населення;
отримання первинних знань та навичок сучасних професій, пов'язаних з екологією, «зеленими технологіями», агробізнесом та економічних знань щодо їх реалізації;

підготовка до активної громадської діяльності шляхом залучення до участі в громадському екологічному русі, участі в реалізації проектів сталого розвитку своїх громад, долучення до загальнодержавних та міжнародних акцій, рухів екологічного спрямування;

усвідомлення екологічних наслідків війни та їх мінімізації в сучасному світі;

організація змістовного екологічно грамотного навчання та дозвілля в природі;

підтримка юних талантів і обдарувань для формування творчої та наукової еліти у галузі охорони довкілля, стимулювання творчого самовдосконалення дітей та учнівської молоді шляхом проведення олімпіад, конкурсів, фестивалів та інших форм позакласної роботи.

Вони здійснюються з врахуванням вікових можливостей і потреб дітей та молоді через залучення їх до навчання в творчих об'єднаннях (гуртки, клуби, студії, лабораторії, дитячі конструкторські бюро тощо) мережі профільних ЗПО, зокрема – Національний екологічно-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України, обласні (міські, селищні та сільські) станції юних натуралістів, центри еколого-натуралістичної творчості та їх філії; Будинки дітей та юнацтва; секції Малої академії наук України; позашкільні підрозділи закладів загальної середньої освіти, регіональні та юнацькі екологічні клуби, дитячі екологічні парламенти, товариства, спілки; участь в позакласній та практичній роботі екологічного та природоохоронного спрямування.

Реалізація екологічних завдань здійснюється через такі форми позашкільної освіти та виховання:

- традиційні та нетрадиційні форми роботи в літніх екологічних таборах (екологічні стежки, екскурсії тощо);

- проведення польових навчальних практикумів, екологічних експедицій;

- екскурсії до наукових та науково-

	дослідних установ, на промислові, аграрні та комунальні об'єкти; - організація проходження практик на базі кращих «зелених» підприємств; - запровадження «зеленої економічної освіти» в межах навчання у профільних творчих об'єднаннях; - запровадження та поширення творчих об'єднань екологічного напрямку, які використовують сучасні ІТ-технології в навчально-виховному процесі; - тематичні просвітницькі та практичні природоохоронні акції ; - проведення дослідницької роботи в природних об'єктах, у тому числі і на завдання державних, науково-дослідних установ, регіональних органів охорони довкілля, громадських організацій та місцевих громад; - проведення екологічних олімпіад, конкурсів, фестивалів, науково-практичних конференцій, захисту науково-дослідницьких та творчих проєктів тощо; - участь в міжнародних конкурсах, акціях, дитячих та молодіжних екологічних рухах, інших формах міжнародної співпраці; - збереження існуючої мережі державних та комунальних ЗПО, сприяння розширенню їх мережі, створенню нових організаційних форм позашкільної та позакласної екологічної освіти у всіх типах закладів освіти, у тому числі за підтримки меценатів, громадських та благодійних організацій і фондів, ініціатив ОТГ на засадах «державно-приватного партнерства»; - осучаснення матеріально-технічної бази профільних ЗПО; - удосконалення системи підготовки та перепідготовки працівників ЗПО; - залучення до навчально-виховної роботи з екології в ЗПО вчених, науковців, висококваліфікованих спеціалістів та фахівців.
Стаття 6. Вища екологічна освіта	
Абзац 9. Другою, найважливішою функцією вищої екологічної освіти є підготовка фахівців-екологів різного освітньо-кваліфікаційного рівня для освітньої галузі (вчителів, викладачів); для	Другою, найважливішою функцією вищої екологічної освіти є підготовка фахівців-екологів різного освітньо-кваліфікаційного рівня для освітньої галузі (вчителів, викладачів); для державних органів

державних органів управління в галузі охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування; громадських організацій; для підприємств, установ та організацій різних галузей народного господарства.	управління в галузі охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування; для різних галузей промисловості, сільського, лісного та водного господарства, транспорту, енергетики тощо.
Абзац 13 Кожний окремий ВНЗ на рівні підготовки "спеціаліст" та "магістр" може надавати перевагу підготовці фахівців-екологів того профілю,.....	Абзац 13 В кінці абзацу пропонуємо додати. З метою передбачення нових викликів в екологічній сфері у системі вищої освіти забезпечити підготовку: екопроповідника - спеціаліста, який розробляє та організовує просвітницькі програми для дітей і дорослих щодо екологічно свідомого способу життя, спрямованого на зниження навантаження на навколишнє середовище (не перероблені відходи, роздільний збір сміття, екологічно чистий цикл організації виробництва, тощо); ековожатого - спеціаліста, який підтримує ініціативні громадські групи, що працюють на поліпшення довкілля, забезпечує обмін інформацією між ними, допомагає їм організувати громадський контроль щодо екологічності виробництв і моніторинг екологічної поведінки мешканців сіл і міст.
В кінці статті 7 додати окремий абзац.	В кінці статті 7 додати окремий абзац. Надати додаткові бали для переможців екологічних всеукраїнських та міжнародних дослідницьких, науково-дослідницьких інтелектуальних конкурсів, змагань та проєктів при вступі до ВНЗ на профільні спеціальності.
Стаття 8. Неформальна екологічна освіта	
Абзац 1 Неформальна екологічна освіта - це масова освіта та виховання всіх верств і категорій населення як зайнятого в виробничих і військовій сферах діяльності, так поза цими сферами за допомогою планових занять, засобів масової інформації (телебачення, радіо, газет, журналів, брошур, електронних засобів), організації постійно діючих стаціонарних і тимчасових та пересувних фотовиставок екологічного змісту, екологічних фестивалів (шкільних, університетських, молодіжних), олімпіад, конкурсів, організації тематичних екологічних науково-популярних лекцій силами різних товариств охорони довкілля та громадських екологічних	Змінити на Неформальна екологічна освіта - це масова освіта та виховання всіх верств і категорій населення як зайнятого в виробничих і військовій сферах діяльності, так поза цими сферами за допомогою планових занять, засобів масової інформації (телебачення, радіо, газет, журналів, брошур, електронних засобів), організації постійно діючих стаціонарних і тимчасових та пересувних фотовиставок екологічного змісту, екологічних фестивалів (шкільних, університетських, молодіжних), олімпіад, конкурсів, організації тематичних екологічних науково-популярних лекцій силами ЗПО еколога-натуралістичного напряму, різних товариств охорони

організацій, товариства "Знання", співробітників Міністерства екології та природних ресурсів України, Академій наук, викладачів вищих навчальних закладів та співробітників тощо. Крім того неформальній екологічній освіті населення мають сприяти театри, кіно, краєзнавчі музеї, релігійні установи, зоопарки, природничо-заповідні об'єкти, туристично-краєзнавчі організації.	довкілля та громадських екологічних організацій, товариства "Знання", співробітників Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Академій наук, викладачів вищих навчальних закладів та співробітників тощо. В залежності від безпекової ситуації в країні навчання здійснюється в он-лайн, оф-лайн та змішаному форматі. Крім того неформальній екологічній освіті населення мають сприяти театри, кіно, краєзнавчі музеї, релігійні установи, зоопарки, ботанічні сади об'єкти природно-заповідного фонду, туристично-краєзнавчі організації.
Абзац 2 В наш час використання засобів масової інформації для підвищення ефективності екологічної освіти і екологічної активності населення має дуже важливе значення. Це пов'язане з великою оперативністю засобів масової інформації, а також їх можливістю впливати практично на все населення країни, формуючи громадську думку й відношення до тих чи інших процесів, об'єктів і явищ. Крім можливостей ефективного, оперативного і максимально широкого розповсюдження екологічної інформації, можливостей в домашніх умовах виконувати екологічний всеобуч, засоби масової інформації мають ще й ту перевагу, що можуть оперативно попередити про екологічну небезпеку, навчати способам поведінки в умовах надзвичайних екологічних ситуацій, сприяти відведенню екологічних катастроф.	Доповнити в кінці абзац засоби масової інформації мають ще й ту перевагу, що можуть оперативно попередити про екологічну небезпеку, навчати способам поведінки в умовах надзвичайних екологічних ситуацій, сприяти попередженню, відведенню та відновленню екосистем після військових дій, екологічних катастроф.
Стаття 9. Умови реалізації Концепції	
Доповнити після абзацу 4 включення до інваріативної частини шкільної компоненти школи третього ступеню навчальної дисципліни "Основи екологічних знань";	Додати абзац 5 заклади позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку є провайдерами екологічної освіти;
Абзац 8 організація за рішенням Координаційних рад обласних центрів підвищення рівня екологічної освіти працівників освіти;	додати організація підвищення кваліфікації працівників освіти в галузі екології на базі ЗПО еколого-натуралістичного напрямку;
Абзац 10	Змінити на

створення банку аудіовізуальних програм, слайдотек та науково-популярних фільмів в галузі охорони довкілля з відповідним програмним забезпеченням;	створення банку аудіовізуальних програм, слайдотек, відеотек, банку інтернет ресурсів за напрямом екологія та науково-популярних фільмів в галузі охорони довкілля з відповідним програмним забезпеченням;
Абзац 13 створення в навчальних закладах всіх рівнів освіти сучасних екологічних лабораторій;	Змінити на створення в навчальних закладах, особливо в профільних закладах, ЗПО еколого-натуралістичного напряму екологічних лабораторій, оснащених сучасними приладами для досліджень довкілля;
Абзац 18 видання популярної літератури, коміксів з екологічної та природоохоронної тематики для дітей;	Додати видання популярної літератури, коміксів, розмальовок з екологічної та природоохоронної тематики для дітей; навчальних програм, посібників для різних вікових категорій дітей та дорослих. Створення бази для дистанційного навчання та отримання екологічної освіти он-лай за різними програмами екологічної освіти. Створення єдиного Всеукраїнського еко-кабінету для освітян та здобувачів освіти.
Стаття. 10. Державне управління екологічною освітою та вихованням	
	Додати інформацію. Перед першим абзацом Акценти розвитку екологічної освіти в Україні: 1. Розвиток зеленої економіки та енергоефективності (формування у здобувачів освіти свідомого ставлення до енергозбереження та використання відновлюваних джерел енергії). 2. Збереження біорізноманіття та охорона природних ресурсів (формування у здобувачів освіти усвідомлення важливості збереження біорізноманіття та охорони природних ресурсів, а також навчити їх методам збереження та відновлення природних екосистем). 3. Екологічна безпека та здоров'я населення (формування у здобувачів освіти усвідомлення важливості екологічної безпеки та здоров'я населення, а також навчити їх методам зменшення впливу негативних факторів на довкілля та здоров'я людей). 4. Екологічна культура та етика (формування у здобувачів освіти екологічної культури та етики, а також навчити їх відповідальному ставленню до природи та довкілля).

	5. Міжнародна співпраця та інтеграція в європейський та світовий освітній простір (формування у здобувачів освіти усвідомлення важливості міжнародної співпраці та інтеграції в європейський та світовий освітній простір, а також навчити їх співпраці з колегами з інших країн у галузі екології та природокористування).